

Klimat- och
näringslivsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.ke.remisser@regeringskansliet.se

Remissvar om EU-kommissionens förslag till ändringar i EU:s kvicksilverförordning (2017/852)

Sammanfattning

Kemikalieinspektionen tillstyrker förslagen till ändring i EU:s kvicksilverförordning och vill samtidigt

- föreslå att utfasningsdatum för kvicksilverlampor harmoniseras med den afrikanska regionens förslag till Minamatakonventionens COP-5, i de fall dessa datum är mer ambitiösa
- påpeka att man bör överväga att införa unionsövergripande krav på kvicksilverrening för större krematorier eftersom nyttan överstiger kostnaden enligt konsekvensanalysen.

Synpunkter

Kemikalieinspektionen tillstyrker förslagen till ändringar i EU:s kvicksilverförordning. Om förslagen om utfasning av användning och förbud mot tillverkning och export av dentalt amalgam samt förbud mot tillverkning, import och export av vissa kvicksilverinnehållande lampor genomförs kommer utsläppen av kvicksilver att reduceras ytterligare, såväl inom unionens gränser som utanför. Dessa utsläppsminskningar bidrar till arbetet med att nå både generationsmålet, miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö och de globala hållbarhetsmålen.

Utfasningsdatum för kvicksilverinnehållande lampor

Förslaget innehåller förbud om tillverkning, import och export av ett utökat antal typer av kvicksilverinnehållande lampor jämfört med idag.

Motsvarande globala förbud kommer att diskuteras på COP-5¹ under Minamatakonventionen. Botswana och Burkina Faso har inför detta möte, på uppdrag av den afrikanska regionen, lämnat förslag på utfasningsdatum som för vissa produkttyper skiljer sig från EU-kommissionens förslag. I de fall den afrikanska regionen föreslår ett tidigare datum än i EU-kommissionens ändringsförslag föreslår Kemikalieinspektionen att utfasningsdatumet för dessa lampor som ett minimum justeras för att överensstämma med det afrikanska förslaget. Det handlar om följande lamptyper:

- 4a. Trebandslysrör för allmänbelysning som ej innefattas av post 4 punkt (a). Utfasning ska enligt förslaget ske senast 31.12.2027, region Afrika föreslår 31.12.2026.
- 4c. Icke-linjära trebandslysrör. Utfasning ska enligt förslaget ske senast 31.12.2027, region Afrika föreslår 31.12.2026.

Kvicksilverrening vid större krematorier

EU-kommissionen har också utrett behovet av unionsöverskridande krav på kvicksilverrening vid krematorier men man valde att inte föreslå några sådana. Utsläpp av kvicksilver från krematorier är direkt kopplat till den fortsatta användningen av amalgam och förväntas minska över tid.

Kemikalieinspektionen vill ändå påpeka att det av konsekvensanalysen framgår att nyttan av rening överstiger kostnaden vid stora krematorier². Kvicksilver är ett prioriterat farligt ämne enligt vattendirektivet och som sådant ska utsläpp och spill upphöra eller stegvis elimineras. Kvicksilver som släpps ut till luft kan genom deposition så småningom nå vattenmiljön, direkt eller indirekt via mark. Man bör därför överväga att införa krav på kvicksilverrening vid dessa större krematorier, eftersom nyttan bedöms överstiga kostnaderna, i syfte att få en mer effektiv lagstiftning och snabbare nå målet om ett kvicksilverfritt Europa.

¹ Fifth meeting of the Conference of the Parties to the Minamata Convention on Mercury (COP-5).

² med en kapacitet > 5000 kremeringar per år.

Övrigt

Annex (1). I punkt 3b som föreslås införlivas i förordningens bilaga A, del 1 bör förkortningen för ”compact fluorescent lamps” ändras från CLFs till CFLs.

I punkt 5a som föreslås införlivas i förordningens bilaga A, del 1 är utfasningsdatum för högtrycksnatriumlampor föreslaget till 31 december 2025 trots att det sista undantaget för denna typ av lampor enligt RoHS löper ut 23 februari 2027 och trots att det i förklaringstexten står att utfasningsdatum föreslås till 31 december 2027 för att vara i samklang med RoHS-direktivet. Dessutom står det på engelska ”High pressure **mercury** sodium (vapour) lamps” när det ska vara ”High pressure sodium (vapour) lamps”. I den svenska översättningen står det högtrycks**kvicksilver**lampor, när det egentligen ska vara högtrycks**natrium**lampor.

I detta ärende har generaldirektör Per Ängquist beslutat. Maria Linderoth har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Gunilla Ericson, Maja Karlsson och juristen Johan Forsberg deltagit.

Per Ängquist

Maria Linderoth